

Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan

---

Sammanfattning

Det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet behandlar i detta betänkande regeringens proposition 2013/14:33 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan.

Utskottet konstaterar att FN:s säkerhetsråd har godkänt etablerandet av en internationell säkerhetsstyrka i Afghanistan genom beslut i enlighet med FN-stadgans kapitel VII.

Utskottet förordar, under förutsättning att det finns ett mandat för styrkan enligt beslut i FN:s säkerhetsråd, att riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 600 personer till förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan till utgången av december månad 2014.

Utskottet ger stöd till Sveriges planerade bidrag om högst 50 personer på plats i Afghanistan till den kommande utbildnings- och rådgivningsinsatsen Resolute Support Mission (RSM) i syfte att åstadkomma en effektiv insats med förmåga att stödja, utbilda och ge råd till Afghan National Security Forces (ANSF).

Utskottet avstyrker samtliga motioner.

I betänkandet finns fem reservationer (SD och V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Folkrättslig grund för International Security Assistance Force (ISAF)	5
Sveriges bidrag till ISAF	6
Internationella samfundets insatser efter ISAF	7
Utvecklingssamarbete med Afghanistan	8
Propositionens huvudsakliga innehåll	9
Utskottets överväganden	10
Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan	10
Motionerna	10
Utskottets ställningstagande	11
Övriga yrkanden	15
Reservationer	16
1. Avslag på propositionen, punkt 1 (V)	16
2. Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF), punkt 2 (SD)	17
3. Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF), punkt 2 (V)	18
4. Framtida svenskt deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan och utvecklingssamarbete, punkt 3 (SD)	18
5. Framtida svenskt deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan och utvecklingssamarbete, punkt 3 (V)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Propositionen	22
Följdmotionerna	22
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	23
Motion från allmänna motionstiden hösten 2013	24
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 4	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motion

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 1.

Reservation 1 (V)

2. Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF)

Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 600 personer till förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) till utgången av december månad 2014, under förutsättning att det även fortsättningsvis finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:33 och avslår motionerna

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3,

2013/14:U6 av Mikael Jansson och Julia Kronlid (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:Fö257 av Mikael Jansson (SD) yrkande 17.

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (V)

3. Framtida svenskt deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan och utvecklingssamarbete

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkandena 2 och 4 samt

2013/14:U6 av Mikael Jansson och Julia Kronlid (båda SD) yrkandena 3 och 4.

Reservation 4 (SD)

Reservation 5 (V)

4. Övriga yrkanden

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 5 december 2013

På sammansatta utrikes- och försvarsutskottets vägnar

Sofia Arkelsten

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sofia Arkelsten (M), Peter Hultqvist (S), Christian Holm (M), Åsa Lindestam (S), Hans Wallmark (M), Carina Hägg (S), Peter Jeppsson (S), Tommy Waidelich (S), Mats Johansson (M), Mikael Oscarsson (KD), Mikael Jansson (SD), Torbjörn Björlund (V), Ulrik Nilsson (M), Olle Thorell (S), Christer Winbäck (FP), Staffan Danielsson (C) och Peter Rådberg (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringen har i proposition 2013/14:33 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan beslutat att föreslå att riksdagen bemyndigar regeringen att ställa en väpnad styrka om högst 600 personer till förfogande för deltagande i ISAF till utgången av december månad 2014, under förutsättning att det även fortsättningsvis finns ett mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd.

Propositionen har remitterats till utrikesutskottet. Utrikes- och försvarsutskotten har därefter beslutat – med stöd av 4 kap. 8 § riksdagsordningen – att bereda propositionen och tillhörande motioner i ett sammansatt utrikes- och försvarsutskott (UFöU).

Den 11–13 november 2013 gjorde ett antal ledamöter från utrikesutskottet en resa till Afghanistan.

Den 26 november 2013 höll kabinetssekreterare Frank Belfrage från Utrikesdepartementet, internationell chefsförhandlare Johan Raeder från Försvarsdepartementet och generallöjtnant Jan Salestrand från Försvarsmakten en föredragning om propositionen och den planerade svenska insatsen.

Den 29 november 2013 besökte ledamöter från såväl utrikesutskottet som försvarsutskottet Natos högkvarter i Bryssel för möten med bl.a. Natos generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen. I samband med dessa möten diskuterades bl.a. Afghanistan.

Två följdmotioner har väckts med anledning av propositionen.

Bakgrund

Folkrättslig grund för International Security Assistance Force (ISAF)

Den 20 december 2001 godkände Förenta nationernas (FN) säkerhetsråd i resolution 1386 upprättandet av en internationell säkerhetsstyrka (International Security Assistance Force, ISAF), i enlighet med Bonnavalet, som i enlighet med FN-stadgans kapitel VII skulle bistå den afghanska regeringen med att upprätthålla säkerheten i Kabul och stödja övergången till demokratiskt styre i Afghanistan. Säkerhetsrådet har senare förlängt och utökat mandatet för den internationella styrkan till att omfatta hela Afghanistans territorium och stöd för uppbyggnad av de afghanska säkerhetsstyrkorna. Detta har skett genom resolutionerna 1413 (2002), 1444 (2002), 1510 (2003), 1563 (2004), 1623 (2005), 1707 (2006), 1776 (2007), 1833 (2008), 1890 (2009), 1943 (2010), 2011 (2011) och 2069 (2012). Den senaste resolutionen, 2120 (2013) grundar sig på mandatet i resolutionerna

1386 (2001) och 1510 (2003) och sträcker sig t.o.m. den 31 december 2014. Utöver mandatet från säkerhetsrådet finns det även en inbjudan från den afghanska regeringen, vilket är ytterligare en folkrättslig grund för insatsen.

ISAF-insatsen avslutas vid utgången av december 2014. Fram till dess avslut är ISAF:s uppgift att stödja Afghan National Security Forces (ANSF), genom bl.a. rådgivning och utbildning, för att de afghanska styrkorna på egen hand ska kunna upprätthålla säkerheten i hela landet.

Sveriges bidrag till ISAF

Sverige har bidragit till den internationella säkerhetsstyrkan ISAF sedan den inrättades vid årsskiftet 2001/02. Det svenska deltagandet inom ramen för den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan har tidigare varit föremål för riksdagens ställningstagande genom förslag i proposition 2001/02:60 (bet. 2001/02:UFöU2, rskr. 2001/02:140), i proposition 2001/02:179 (bet. 2001/02:UFöU3, rskr. 2001/02:323), i proposition 2002/03:21 (bet. 2002/03:UFöU1, rskr. 2002/03:71), i betänkande 2003/04:UU8 (rskr. 2003/04:100), i proposition 2003/04:71 (bet. 2003/04:UFöU2, rskr. 2003/04:245), i proposition 2005/06:34 (bet. 2005/06:UFöU1, rskr. 2005/06:83), i proposition 2006/07:83 (bet. 2006/07:UFöU3, rskr. 2006/07:192), i proposition 2008/09:69 (bet. 2008/09:UFöU1, rskr. 2008/09:146), i proposition 2009/10:38 (bet. 2009/10:UFöU1, rskr. 2009/10:60), i proposition 2010/11:35 (bet. 2010/11:UFöU1, rskr. 2010/11:108), i proposition 2011/12:29 (bet. 2011/12:UFöU2, rskr. 2011/12:81) och i proposition 2012/13:41 (bet. 2012/13:UFöU1, rskr. 2012/13:130).

Regeringens förslag i proposition 2013/14:33 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan, som överlämnades till riksdagen den 7 november 2013, har föregåtts av överläggningar och en överenskommelse mellan regeringen, Socialdemokraterna och Miljöpartiet de gröna. I proposition 2013/14:33 föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att ställa en väpnad styrka bestående av högst 600 personer till förfogande för deltagande i ISAF till utgången av december månad 2014, under förutsättning att det även fortsättningsvis finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd. I personalramen om 600 personer ingår resurser för förstärkning och oförutsedda evakueringsbehov. Det svenska styrkebidraget kommer att uppgå till ca 300 personer på plats i Afghanistan t.o.m. maj 2014. Utöver detta tillkommer det svenska helikopterbidraget för medicinsk evakuering (ca 40 personer t.o.m. maj 2014) och personal till stöd för avvecklingen av infrastruktur och hemtransport av utrustning och materiel (högst 170 personer, längst t.o.m. december 2014). Den huvudsakliga uppgiften för det svenska styrkebidraget är att utbilda och bistå med råd

till de afghanska säkerhetsstyrkorna för att fortsatt utveckla deras förmåga att självständigt och i enlighet med den afghanska regeringens målsättningar ansvara för säkerheten i landet.

Afghanska myndigheter ansvarar numera för säkerheten i hela landet, och ISAF:s roll har övergått till att vara enbart stödjande. I takt med att överlämningen av säkerhetsansvar till afghanska myndigheter har fortskridit har successiva reduceringar av ISAF:s truppnivåer möjliggjorts. Överföringen av säkerhetsansvar från ISAF till ANSF har gått planenligt. I oktober 2013 uppgick den internationella säkerhetsstyrkan till omkring 87 000 personer, och målbilden om 352 000 personer inom ANSF är nu uppfylld. För svenskt vidkommande innebär detta att säkerhetsansvaret i hela det svenska ansvarsområdet sedan december 2012 är överlämnat till afghanska myndigheter.

Den regionala enhet för säkerhet och återuppbyggnad som Sverige ansvarat för i Mazar-e Sharif i norra Afghanistan (PRT MeS) ersattes i mars 2012 av en ny struktur, Transition Support Team (TST), för vilken en civil ledning etablerades. Den samlade svenska insatsen, och därmed TST-strukturen, upphör sommaren 2014 då den nuvarande svenska militära närvaron inom ramen för ISAF avslutas och sektionskansliet i Mazar-e Sharif i dess nuvarande form omvandlas. I samband med att det nuvarande svenska styrkebidraget till ISAF avslutas vid utgången av maj 2014 och att Camp Northern Lights (CNL) stängs behöver infrastruktur avvecklas, och utrustning och materiel behöver tas hem. För att kunna genomföra denna avveckling och hemtagning tillförs extra personal i form av en omstruktureringsstyrka (OMS 04) om högst 170 personer. Denna personal kommer att vara verksam i insatsområdet som längst till utgången av 2014. Styrkan står under nationellt befäl och kommer inte att genomföra några operativa uppgifter åt ISAF. Omstruktureringsstyrkan kommer bl.a. att inkludera personal som arbetar med logistik, sanering och reparationer samt personal för egenskydd (vakt och eskort). Lös egendom som inte längre behövs för statens verksamhet och som finns på CNL planeras överlåtas till den afghanska staten. Förutom avveckling av CNL ska OMS 04 vid behov även kunna avveckla övertalig svensk infrastruktur på Camp Marmal och i Kabul.

Internationella samfundets insatser efter ISAF

Vid Kabulkonferensen i juli 2010 uttalade det internationella samfundet, däribland Sverige, stöd för president Karzais ambition att afghanska säkerhetsstyrkor ska kunna planera och leda militära insatser i samtliga provinser vid slutet av 2014. Det internationella samfundet åtog sig att stödja de afghanska ansträngningarna att stegvis överta fullt säkerhetsansvar genom fortsatta truppbidrag och finansiering till stödfonder i syfte att nå Kabulkonferensens gemensamt antagna målsättningar. Vid Natotoppmötet i Chicago i maj 2012 uttryckte ISAF-ländernas stats- och regeringschefer sitt

stöd för finansiering och utbildning av ANSF efter 2014. Detta som en förutsättning för att kunna upprätthålla en effektiv och hållbar afghansk säkerhetsstruktur. Detta åtagande bekräftades vid den internationella Afghantankonferensen i Tokyo i juli 2012. Effektiva finansieringsmekanismer ska utvecklas för ANSF, som beräknas behöva en årlig budget på cirka 4,1 miljarder USD.

Vid Natotoppmötet i Chicago i maj 2012 beslutade de allierade tillsammans med samtliga ISAF-partner och den afghanska regeringen också att Nato ska etablera en utbildningsinsats i Afghanistan efter 2014. Vid Nato-högkvarteret i Bryssel pågår planeringen för denna insats benämnd Resolute Support Mission (RSM). Ramarna för den framtida insatsen är politiskt fastställda, och den militära planeringsprocessen för framtagande av en operationsplan pågår. Insatsen är en utbildningsinsats, vars fokus kommer att ligga på utbildning, rådgivning och stöd till de afghanska säkerhetsstyrkorna, på stabs- och ledningsnivå. Insatsen kommer inte att ha stridande uppgifter förutom s.k. force protection (egenskydd). RSM kommer att inledas parallellt med ISAF under hösten 2014 i syfte att åstadkomma en friktionsfri övergång mellan de båda insatserna. Målsättningen är att RSM ska vara fullt operativt den 1 januari 2015.

I syfte att åstadkomma en friktionsfri övergång mellan det nuvarande svenska ISAF-bidraget och det kommande svenska bidraget till Natos utbildningsinsats (RSM) anger regeringen i propositionen att de delar av det svenska bidraget som senare ska ingå i RSM kan komma att behöva verka inom ramen för ISAF under hösten 2014. Sveriges bidrag till RSM planeras bestå av högst 50 personer på plats i Afghanistan och avses i huvudsak vara verksamt i de norra delarna av landet.

Utvecklingssamarbete med Afghanistan

I november 2011 antogs en reviderad biståndsstrategi som styr inriktningen av det svenska biståndet t.o.m. 2014. Målet är att människor som lever i fattigdom, särskilt kvinnor och flickor, ska få förbättrade levnadsförhållanden i ett fredligt och demokratiskt samhälle. Nationellt fokuseras biståndet på två sektorer, 1) demokrati, mänskliga rättigheter och jämlikhet och 2) utbildning. Till stöd för de fyra norra provinserna där Sverige haft ett särskilt ansvar tillkommer två mål med biståndet: 1) stöd till lokal förvaltning på provins- och distriktsnivå och 2) privatsektorutveckling. Den största pågående insatsen inom svenskt bistånd är stödet till Världsbankens fond för Afghanistans återuppbyggnad (ARTF). Andra centrala stöd är till olika FN-organ, bl.a. till Unicef (utbildning), Unops (infrastrukturutveckling), och UNDP (lokal förvaltning). Dessutom ges stöd till det civila samhället där Svenska Afghanistankommittén är en viktig aktör.

Vid Tokyokonferensen i juli 2012 aviserade Sverige som enda land en ambition för hela det s.k. Transformationsdecenniet (Transformation Decade). Den aviserade ambitionsnivån för Sveriges utvecklingssamarbete

med Afghanistan mellan 2015 och 2024 är mellan 8 och 8,5 miljarder kronor. Jämfört med dagens biståndsnivåer om 600 miljoner kronor per år innebär det en ökning med i genomsnitt 25–30 procent.

EU spelar en aktiv roll i ansträngningarna för att bidra till utveckling och stabilitet. EU, OSSE liksom flera frivilligorganisationer har beredskap att bidra med valstöd och valövervakning under 2014. Flera steg har tagits för att åstadkomma en mer samstämmig och effektiv politik i förhållande till Afghanistan. På svenskt initiativ fattade EU i slutet av 2011 beslut om att inleda förhandlingar om ett långsiktigt och bindande samarbetsavtal mellan EU och Afghanistan. Avtalet, som omfattar ett antal samarbetsområden och bekräftar EU:s engagemang i landet, är i stort sett färdigförhandlat. I juni 2013 antogs rådsslutsatser om Afghanistan som bland annat slår fast att en strategisk diskussion kommer att hållas under hösten för att ytterligare stärka EU:s engagemang och samarbete i regionen. Som ett resultat av denna process kommer den befintliga handlingsplanen för Afghanistan och Pakistan från 2009 att uppdateras. Europeiska kommissionen lämnar 2013 ca 250 miljoner euro i bidrag till biståndsinsatser på det civila området. Det totala stödet från EU inklusive medlemsländerna uppgår till ungefär 1,5 miljarder euro.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka om högst 600 personer till förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) till utgången av december månad 2014, givet att det finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd. Det svenska styrkebidraget kommer att uppgå till ca 300 personer på plats i Afghanistan fram t.o.m. maj 2014. Utöver detta tillkommer det svenska helikopterbidraget för medicinsk evakuering (ca 40 personer t.o.m. maj 2014) och personal till stöd för avveckling av infrastruktur och hemtransport av utrustning och materiel (högst 170 personer, längst t.o.m. december 2014).

I syfte att åstadkomma en friktionsfri övergång mellan det nuvarande svenska ISAF-bidraget och det kommande svenska bidraget till Natos utbildningsinsats (RSM), kan de delar av det svenska bidraget som senare ska ingå i RSM komma att behöva verka inom ramen för ISAF under hösten 2014. Sveriges bidrag till RSM planeras bestå av högst 50 personer på plats i Afghanistan och avses i huvudsak vara verksamt i de norra delarna av landet.

I den begärda personalramen om 600 personer ingår resurser för förstärkning och oförutsedda evakueringsbehov.

Utskottets överväganden

Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår bl.a. motionsyrkanden om det svenska bidraget till ISAF, om avslag på propositionen, om framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) och om utvecklingssamarbete med Afghanistan.

Jämför reservationerna 1 (V), 2 (SD), 3 (V), 4 (SD) och 5 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:U6 av Mikael Jansson m.fl. yrkande 1 vill Sverigedemokraterna att det svenska bidraget till ISAF ska avslutas före den 1 juni 2014.

I yrkande 2 medger Sverigedemokraterna att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 400 personer till förfogande för deltagande i ISAF till utgången av december månad 2014, under förutsättning att det finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd.

I yrkande 3 medger Sverigedemokraterna inte ett svenskt deltagande i RSM.

I yrkande 4 menar Sverigedemokraterna att Sverige i högre grad bör prioritera humanitärt bistånd samt kanalisera bistånd via organisationer i det civila samhället, främst Svenska Afghanistankommittén.

I kommittémotion 2013/14:Fö257 av Mikael Jansson m.fl. yrkande 17 anser Sverigedemokraterna att den svenska militära insatsen inom ISAF i Afghanistan ska dras tillbaka under 2014.

I kommittémotion 2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. yrkande 1 vill Vänsterpartiet att regeringens proposition 2013/14:33 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella insatsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan avslås.

I yrkande 2 anser Vänsterpartiet att Sverige bör ta fram en nationell handlingsplan för hur FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ska genomföras i Afghanistan.

I yrkande 3 förordar Vänsterpartiet att den svenska militära insatsen i Afghanistan, inklusive utbildningsinsatsen, bör dras tillbaka inom sex månader och att en plan för ett sådant tillbakadragande bör upprättas.

I yrkande 4 menar Vänsterpartiet att Sverige bör öka de civila insatserna i Afghanistan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att FN:s säkerhetsråd har godkänt etablerandet av en internationell säkerhetsstyrka i Afghanistan genom beslut i enlighet med FN-stadgans kapitel VII.

Utskottet konstaterar att den internationella säkerhetsstyrkan har ett brett internationellt stöd och att den i oktober 2013 bestod av 49 truppbidragande länder, varav 22 inte är medlemmar i Nato.

Utskottet anser att Sverige ska fortsätta att bidra till det internationella samfundets ansträngningar att stödja utvecklingen av de afghanska säkerhetsstyrkornas förmåga att hantera säkerheten i Afghanistan för att åstadkomma en långsiktig stabilitet och en positiv säkerhetsutveckling i landet. Utskottet menar att den svenska kontingenten, genom utbildning och råd, har bidragit till att förbättra de afghanska säkerhetsstyrkornas förmåga att självständigt initiera, planera, leda och genomföra operationer. Utskottet delar regeringens uppfattning att det stöd som det svenska förbundet tillhandahållit har bidragit till en ökad förmåga hos ANSF att hantera säkerhetsläget i insatsområdet och det vidare ansvarsområdet i norra Afghanistan.

Utskottet välkomnar att kvaliteten på de afghanska säkerhetsstyrkorna har utvecklats i positiv riktning som ett resultat av bl.a. omfattande internationella utbildningsinsatser från Nato och EU. Utskottet konstaterar att det militära engagemanget fungerar som ett säkerhetsfrämjande och institutionsuppbyggande stöd till de afghanska säkerhetsstrukturerna och som ett stöd för att mer långsiktigt och uthålligt främja afghansk utveckling och institutionsuppbyggnad. Utskottet vill samtidigt framhålla att betydande utmaningar kvarstår. I sammanhanget konstaterar utskottet att den afghanska armén har problem med hög personalomsättning, brister i utrustning samt tillgång till kritiska förmågor såsom t.ex. flygunderstöd och resurser för medicinsk evakuering. Vidare konstaterar utskottet att det finns problem inom den afghanska polisen (ANP) som präglas av korruption, låg utbildningsgrad och lågt förtroende hos den afghanska allmänheten. Mot denna bakgrund anser utskottet att det finns ett fortsatt behov av internationellt stöd i fråga om träning, utbildning och finansiering. Utskottet menar att det är av vikt att säkerställa att förändringar och reduceringar i fråga om träning, utbildning och finansiering genomförs på ett ansvarsfullt sätt och föregås av konsultationer med Nato och övriga partner.

Utskottet ansluter sig till regeringens avsiktsförklaring om att Sveriges engagemang för Afghanistan är långsiktigt. Sverige bör – inom ramen för FN och Europeiska unionen, men också i övrigt – fortsätta med ett aktivt engagemang för fred och försoning, utveckling och stabilitet och inte minst respekten för grundläggande mänskliga fri- och rättigheter i Afghanistan och i den vidare regionen.

Utskottet stöder regeringens inriktning på en gradvis reduktion av den svenska militära närvaron samtidigt som det svenska engagemanget ges ett ökat civilt fokus. Utskottet välkomnar att en successiv förändring från stridande trupp till stödjande säkerhetsinsatser har genomförts.

Utskottet vill understryka att en negativ utveckling i Afghanistan riskerar att påverka hela den regionala säkerhetssituationen. Utmaningarna är gränsöverskridande. Enligt utskottet finns det dock samtidigt möjligheter till samarbete inom bl.a. handel och energiutbyte som skulle kunna bidra till ökad stabilitet i området. Utskottet välkomnar att den s.k. Istanbulprocessen (även benämnd "Heart of Asia") har fortsatt utvecklas i syfte att finna gemensamma lösningar för att bygga förtroende samt stärka säkerheten, den ekonomiska tillväxten och den sociala utvecklingen i Afghanistan och i regionen.

Utskottet erinrar om att riksdagen tidigare har redovisat sin syn på utnyttjandet av den del av mandatet som tar sikte på en eventuell tillfällig evakuerings- och förstärkningsinsats (bet. 2007/08:UFöU4 Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet). Ett behov av snabba nationella förstärkningar kan inte uteslutas. Av det skälet är det viktigt att det på förhand finns en av riksdagen beslutad marginal att ta i anspråk för förstärknings- eller evakueringsinsatser. Denna marginal ska dock inte vara större än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall. Utskottet noterar att den planerade svenska militära insatsen på plats i Afghanistan kommer att utgöras av ca 300 personer fram t.o.m. maj 2014. Utöver detta tillkommer det svenska helikopterbidraget för medicinsk evakuering (ca 40 personer t.o.m. maj 2014) samt personal till stöd för avveckling av infrastruktur och hemtransport av utrustning och materiel (högst 170 personer som längst t.o.m. december 2014). Detta medan den begärda personalramen är högst 600 personer. Utskottet förutsätter att riksdagen, genom de berörda utskotten eller i kammaren, får information i anslutning till att en beslutad marginal för förstärknings- och evakueringsinsatser tas i anspråk. Utskottet påminner om att en större, permanent ökning av den svenska truppinsatsen utöver ca 300 personer inte kan ske utan att ett nytt beslut fattas av riksdagen.

Utskottet konstaterar att regeringen beräknar att kostnaderna för det svenska bidraget inom ramen för ISAF under 2014 uppgår till högst 698 288 096 kronor. Utskottet noterar att detta även inkluderar kostnader för avveckling av infrastruktur och materiel samt kostnader för förberedelser för det svenska bidraget till Resolute Support Mission. Kostnaderna belastar anslaget 1:2 Fredsfrämjande förbandsinsatser inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Regeringen har i budgetpropositionen för 2014 föreslagit att totalt 1 874 628 000 kronor anvisas anslaget. Regeringen har inom den föreslagna ramen beräknat medel för en fortsatt ISAF-insats samt för kostnader för avveckling av infrastruktur och mate-

riel liksom för förberedelser inför Resolute Support Mission. Eventuella merkostnader för en förstärkning, evakuering eller både och ryms inom den föreslagna ramen för detta anslag.

Enligt 15 kap. 16 § regeringsformen får en svensk väpnad styrka sändas till ett annat land om riksdagen medger det, om det är medgivet i en lag som anger förutsättningarna för åtgärden eller om skyldigheten att vidta åtgärden följer av en internationell överenskommelse eller en förpliktelse som har godkänts av riksdagen.

Utskottet konstaterar att när riksdagen ger regeringen bemyndigande att sända en svensk väpnad trupp på uppdrag i ett annat land är det ett beslut som innebär ett betydande ansvar. Som tragiska erfarenheter har visat kan förluster av människoliv i samband med fredsfrämjande uppdrag och kris- hanteringsinsatser inte uteslutas.

Utskottet konstaterar att det nuvarande svenska bidraget till ISAF kommer att avslutas vid utgången av maj 2014. För att kunna genomföra denna avveckling och hemtagning medger utskottet att extra personal tillförs i form av en omstruktureringsstyrka (OMS 04), som inte kommer att genomföra några operativa uppgifter åt ISAF, om högst 170 personer. Utskottet noterar att denna personal kommer att vara verksam i insatsområdet som längst till utgången av 2014.

Utskottet delar regeringens inriktning att Sverige även efter maj 2014 ska bidra till det internationella samfundets ansträngningar att stödja utvecklingen av de afghanska säkerhetsstyrkornas förmåga att hantera säkerheten i Afghanistan. Utskottet ger därför stöd till Sveriges planerade bidrag om högst 50 personer på plats i Afghanistan till den kommande utbildnings- och rådgivningsinsatsen Resolute Support Mission (RSM) i syfte att åstadkomma en effektiv insats med förmåga att stödja, utbilda och ge råd till ANSF. I sammanhanget vill utskottet dock betona att det innan den nya insatsen kan inledas måste föreligga en överenskommelse med afghanerna om insatsens innehåll, och frågor gällande mandat, det bilaterala säkerhetsavtalet mellan USA och Afghanistan (BSA) och Status of Forces Agreement (SOFA) måste vara lösta.

I syfte att åstadkomma en friktionsfri övergång mellan det nuvarande svenska ISAF-bidraget och det kommande svenska bidraget till Natos utbildningsinsats (RSM) medger utskottet att de delar av det svenska bidraget som senare ska ingå i RSM kan komma att behöva verka inom ramen för ISAF under hösten 2014.

Utskottet välkomnar att Sverige i planeringsarbetet avseende RSM har drivit frågan om genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet. I enlighet med Sveriges nationella handlingsplan för resolution 1325 betonar utskottet att Sverige som medlem i FN ska bidra till genomförandet av resolutionerna 1325 och 1820 genom aktiviteter på tre nivåer, inklusive i Afghanistan: nationellt, regionalt och globalt. I sammanhanget vill utskottet framhålla vikten av att de relaterade resolutionerna 1889 (2009), 1888 (2009), 1960 (2010), 2106

(2013) och 2122 (2013) också genomförs. Utskottet välkomnar att regeringen under hösten 2013 avser att påbörja en översyn av den nationella handlingsplanen för resolutionerna 1325 och 1820 där även relaterade resolutioner kommer att beaktas. I sammanhanget vill utskottet erinra om utrikesutskottets respektive försvarsutskottets betänkanden 2013/14:UU7 och 2012/13:FöU14. Utskottet anser att ett jämställdhets- och barnperspektiv även fortsättningsvis bör integreras i all relevant verksamhet i Afghanistan.

Utskottet välkomnar att Nato i september 2013 tillsatte en general som ansvarig och sammanhållande för jämställdhetsfrågorna inom ISAF.

Utskottet beklagar att attacker riktade mot afghanska politiker, ämbetsmän och företrädare för säkerhetsstrukturerna har ökat i förhållande till tidigare år.

Utskottet delar regeringens uppfattning att det är angeläget med en fortsatt diplomatisk bevakning av utvecklingen i norra Afghanistan. Utskottet menar att det finns starka skäl att vidareutveckla de nätverk och kontakter som är etablerade med samhällsföreträdare i denna del av landet. Mot denna bakgrund välkomnar utskottet att ambassaden i Kabul förstärks.

Utskottet välkomnar ånyo att Sverige i samband med givarkonferensen i Tokyo 2012 åtog sig att under perioden 2015–2024 stödja Afghanistan med en indikativ volym om sammanlagt 8–8,5 miljarder kronor och att Afghanistan därmed blir Sveriges största biståndsland. Utskottet vill framhålla att det svenska biståndet ska bygga på ett ömsesidigt ansvarstagande och ett starkt afghanskt ägarskap. Förbättrad demokratisk utveckling och fattigdomsbekämpning ska vara det överordnade syftet med de samlade svenska insatserna. I detta sammanhang välkomnar utskottet att regeringen i sin samarbetsstrategi för utvecklingssamarbetet med Afghanistan särskilt lyfter fram att kvinnor, barn och ungdomar ska åtnjuta förbättrade levnadsförhållanden i ett fredligt, demokratiskt och rättssäkert samhälle. Stöd till förbättrad säkerhet är ett led i att uppnå detta. Utskottet vill samtidigt understryka att Sveriges utvecklingssamarbete innebär att Afghanistan måste leva upp till sina åtaganden inom Tokyoramverket. Åtagandena gäller bland annat transparens och antikorrup­tion, gott samhällsstyre och demokrati samt respekt för de mänskliga rättigheterna. Utskottet vill betona vikten för det svenska utvecklingssamarbetet av ökad samverkan med EU och de nordiska länderna när det gäller institutionsbyggande insatser och policydialog med afghanska företrädare. Sverige bör aktivt följa och påverka Världsbankens och FN:s fonder och program.

Utskottet ser med oro på att den humanitära situationen i Afghanistan försämras alltjämt, i ljuset av bl.a. intensifierade konflikter och extrema väderförhållanden. Utskottet menar att säkerheten för de humanitära aktörerna som verkar i landet är av central betydelse. Utskottet konstaterar att det svenska humanitära biståndet till Afghanistan hittills i år uppgår till ca 139 miljoner kronor. Därtill kommer de svenska kärnstöden till FN och Internationella rödakorskommittén (ICRC).

I takt med att det internationella samfundets engagemang i Afghanistan förändras blir de civila insatserna, inte minst i FN:s och EU:s regi, allt viktigare. Mot bakgrund av att det finns så många aktörer på plats är det avgörande med samordning i nära samarbete med den afghanska regeringen.

Mot ovanstående bakgrund föreslår det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet att riksdagen bifaller proposition 2013/14:33 och avstyrker motionerna 2013/14:U5, 2013/14:U6 och 2013/14:Fö257 yrkande 17. Utskottet förordar därmed, under förutsättning att det finns ett mandat för styrkan enligt beslut i FN:s säkerhetsråd, att riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 600 personer till förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) till utgången av december månad 2014.

Övriga yrkanden

Utöver de yrkanden som behandlas tidigare i detta betänkande finns motionsvis framförda förslag som är föremål för förenklad motionsbehandling enligt de riktlinjer som fastslagits av riksdagen med anledning av Riksdagskommitténs betänkande 2005/06:RS3. Utskottet har vid en genomgång och beredning funnit att de yrkanden som redovisas i bilaga 2 inte kan vara aktuella för något tillkännagivande från riksdagen. Efter denna behandling avstyrker ett utskott motionerna.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Avslag på propositionen, punkt 1 (V) av Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Vänsterpartiet menar att det efter tio års utländsk militär närvaro i Afghanistan är ett faktum att den internationella insatsen i grunden misslyckats. Våldet eskalerar, allt fler civila dödas och freden blir alltmer avlägsen. Samtidigt har insatsen inte kunnat bidra till demokratisering, ökad jämställdhet eller utvecklingsinsatser, vilket framhållits som några av insatsens huvuduppgifter. Vänsterpartiet finner det anmärkningsvärt att regeringen tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet trots denna brist på framsteg och mätbara resultat av den svenska insatsen nu väljer att återigen förlänga den militära insatsen.

Regeringen konstaterar i sin proposition att de afghanska säkerhetsstyrkorna (ANSF) har kopplingar till lokala makthavare med anknytning till kriminella aktörer. Mot bakgrund av detta och det faktum att den afghanska regimen är en av världens mer korrupta är det osäkert om Natos utbildning av ANSF kommer att leda till ökad säkerhet för den afghanska befolkningen. Det går inte att bortse från möjligheten att resultatet i stället blir det motsatta.

Riksdagen bör avslå regeringens proposition 2013/14:33 Fortsatt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan.

2. Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF), punkt 2 (SD)

av Mikael Jansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 400 personer till förfogande för deltagande i ISAF till utgången av december månad 2014, givet att det finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av FN:s säkerhetsråd och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:U6 av Mikael Jansson och Julia Kronlid (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:Fö257 av Mikael Jansson (SD) yrkande 17, bifaller delvis proposition 2013/14:33 och avslår motion

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna menar att eftersom det svenska försvaret har reducerats såväl ekonomiskt som i fråga om antalet förband så innebär alltför stora internationella engagemang att vårt eget existensförsvar inte kan planeras eller övas. Varje självständig nation behöver ett existensförsvar, vilket Sverige i dag inte har. Vår primära målsättning bör vara att bygga upp ett sådant försvar för att möta framtida hot i vårt närområde, och inte ett försvar som är dimensionerat för insatser långt från Sveriges gränser med oklara utsikter till framgång i det aktuella landet och till oklart gagn för Sverige.

För att en internationell insats ska vara meningsfull så måste det också finnas rimliga utsikter till framgång. Insatsen i Afghanistan är inte en sådan. Ju längre Sverige stannar, desto mer riskerar vi att dras in i ett moras av gerillabekämpningsinsatser som kan vara i decennier och kosta det svenska försvaret miljarder som i stället kunde ha använts till en uppbyggnad av försvarsorganisationen i Sverige.

De svenska soldaterna i det främsta ledet har hedrat oss alla och har alla svenskars stora tacksamhet. De har möjliggjort att vi kunnat realisera vår önskan att bistå talibanernas offer. ISAF-operationen skalas nu ned och det är tid för det svenska förbandet att åka hem. Vi föreslår därför att det svenska bidraget i ISAF avslutas senast den 1 juni 2014 men att det finns en rimlig tid för full avveckling fram till utgången av december månad 2014. Mot denna bakgrund medger Sverigedemokraterna att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 400 personer till

förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) till utgången av december månad 2014, givet att det finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd.

3. Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF), punkt 2 (V)

av Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen att den svenska militära insatsen i Afghanistan inklusive utbildningsinsatsen bör dras tillbaka inom sex månader och att en plan för ett sådant trupptillbakadragande bör upprättas. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3,

bifaller delvis proposition 2013/14:33 och avslår motionerna

2013/14:U6 av Mikael Jansson och Julia Kronlid (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:Fö257 av Mikael Jansson (SD) yrkande 17.

Ställningstagande

Vänsterpartiet konstaterar att Afghanistan fortfarande väntar på ett fredsavtal efter det USA-ledda anfallet 2001. Den militära strategi som först den USA-ledda Operation Enduring Freedom (OEF) och därefter ISAF använder sig av torde undergräva och försvåra alla försök till en freds- och försoningsprocess.

Den svenska militära insatsen i Afghanistan inklusive utbildningsinsatsen bör dras tillbaka inom sex månader och en plan för ett sådant trupptillbakadragande bör upprättas.

4. Framtida svenskt deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan och utvecklingsamarbete, punkt 3 (SD)

av Mikael Jansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U6 av Mikael Jansson och Julia Kronlid (båda SD) yrkandena 3 och 4 samt

avslår motion

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkandena 2 och 4.

Ställningstagande

I regeringens strategi för Afghanistan 2012–2014 framkommer att i enlighet med Kabulprocessen har Sverige, liksom andra givarländer, åtagit sig att kanalisera minst 50 procent av stödet genom den afghanska regeringens system och att öka anpassningen till nationella system och prioriteringar. I propositionen framgår också att den pågående största insatsen inom svenskt bistånd till Afghanistan är stödet till Världsbankens fond för Afghanistans återuppbyggnad, där inriktningen är att stödja afghanska förvaltningen på central, regional och lokal nivå. Vidare framgår att vi genom stöd till den afghanska ekonomin kan bidra till att stärka landets möjligheter att stå på egna ben. Även om vi kan instämma i att det finns goda syften med denna typ av bistånd för att stärka förvaltningen menar vi att det finns uppenbara risker med denna inriktning på biståndet till Afghanistan.

Regeringen själv framhåller i strategin för Afghanistan att få framsteg har åstadkommit när det gäller de afghanska myndigheternas kapacitet att hantera ökade resursflöden. Det framgår även att den politiska viljan och förmågan att hantera frågor som korruption och bristande respekt för mänskliga rättigheter kan ifrågasättas. Det finns också rapporter om omfattande korruptionsproblem och pengar som forslas ut ur landet. Enligt Transparency international och deras korruptionsindex ligger Afghanistan på delad sista plats vad gäller korruptionens omfattning. För att biståndspengar ska kunna kanaliseras via den afghanska regeringens system måste det ställas tydligare krav på att de afghanska myndigheterna visar en större politisk vilja att hantera den omfattande korruptionen, och vi måste se resultat. Konsekvensen blir annars att biståndet, genom korruption, riskerar att bidra till ändamål det långt ifrån är avsett till.

Sverigedemokraterna vill se ett bistånd som når fram till de fattigaste och mest utsatta i landet. Det tror vi inte uppnås genom att kanalisera en så stor del av biståndet via den afghanska regeringens system när korruptionen fortfarande är så omfattande i landet. Några av de mest utsatta grupperna i landet är kvinnor och barn. Insatser inriktade på hälsa, skydd och utbildning för kvinnor och barn anser vi därför vara av vikt. Vi menar att Sverige i högre grad bör prioritera humanitärt bistånd samt insatser via organisationer i det civila samhället, och då främst Svenska Afghanistankommittén, under förutsättning att säkerhetsläget tillåter det. I vår biståndsbudget föreslår vi ett utökat stöd till organisationer i det civila samhället, och vi avser att även rikta en del av det till satsningar i Afghanistan. I vår budget föreslår vi även ett kraftigt ökat stöd till UNHCR och humanitära insatser, och det är vår avsikt att en del av detta stöd vid behov ska kunna riktas till att hjälpa de flyktingar som finns i Afghanistan och dess närområde.

För att en internationell insats ska vara meningsfull så måste det också finnas rimliga utsikter till framgång. Insatsen i Afghanistan är inte en sådan. Ju längre Sverige stannar, desto mer riskerar vi att dras in i ett moras av gerillabekämpningsinsatser som kan vara i decennier och kosta det svenska försvaret miljarder som i stället kunde ha använts till en uppbyggnad av försvarsorganisationen i Sverige. Av denna anledning önskar Sverigedemokraterna inte heller ett deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM).

5. Framtida svenskt deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan och utvecklingsamarbete, punkt 3 (V)
av Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkandena 2 och 4 samt avslår motion

2013/14:U6 av Mikael Jansson och Julia Kronlid (båda SD) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att det är osäkert om ett svenskt deltagande i Natos utbildningsinsats leder till ökad säkerhet för befolkningen. Den enda säkra effekten av ett svenskt deltagande är ett närmare samarbete mellan Sverige och Nato. Detta är inget mål i sig och bör därför inte vara vägledande för beslut om Sveriges fortsatta militära närvaro i Afghanistan. Sverige borde arbeta för att resurser sätts in så att FN har det direkta ansvaret för den fortsatta processen, både civilt och militärt, utan Natos inblandning. Det skulle ge mer trovärdighet till en kommande fredsprocess.

Det är särskilt viktigt att Afghanistans kvinnor inkluderas i fredsprocessen så att de får inflytande över hur situationen för kvinnors rättigheter utvecklas. Erfarenheten från andra länder visar dessutom att fredsförhandlingar där kvinnor deltar leder till en mer hållbar fred. FN:s resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet, som handlar om att stärka kvinnors rättigheter och deltagande i fredsprocesser, kan bli ett effektivt verktyg i detta arbete.

I rapporten Missing the target – Recommendations for Sweden's commitment to women, peace and security in Afghanistan konstateras dock att Sveriges arbete med att genomföra resolution 1325 i Afghanistan hittills mest handlat om att kvalitetssäkra de egna insatserna. För att åstadkomma

ett tydligare fokus på att stärka de afghanska kvinnornas ställning krävs en ny inriktning. Sverige bör därför ta fram en nationell handlingsplan för hur resolution 1325 ska genomföras i Afghanistan.

Vänsterpartiets utgångspunkt är vår solidaritet med det afghanska folket. Vi vill att Sverige ska finnas på plats i Afghanistan för att bidra till fred, demokratisering, jämställdhet och utveckling. Men för att Sverige ska kunna göra det krävs en i grunden annan strategi än dagens – vi behöver växla från en militär till en civil strategi. I stället för att utkämpa ett misslyckat krig bör vi med civila och politiska verktyg bidra till fred. Centralt i en sådan strategi måste vara ett ökat civilt bistånd, stöd till försöken att skapa en freds- och försoningsprocess samt förstärkta insatser för att återintegrera medlemmar av det väpnade motståndet i det afghanska samhället. Dessa tre punkter kommer att vara centrala för en strategi för fred och försoning. Tyvärr kan vi konstatera att Sveriges engagemang på samtliga tre punkter är otillräckligt. Detta trots att Sverige har ambitionen att under den närmaste tioårsperioden öka biståndet till Afghanistan med 25–30 procent jämfört med dagens nivåer. Denna ökning är välkommen men inte tillräcklig. Dels är behoven enorma, dels finns det en klar risk för att andra länder sänker sin ambitionsnivå vad gäller biståndsinsatser när den utländska truppnärvaron minskar.

Afghanistans historia visar att det inte finns en militär lösning på landets problem. Utländsk militär närvaro har gång på gång fördjupat och förstärkt landets konflikter. Fred kan bara byggas genom en inkluderande dialog och en bred försoningsprocess där medlemmar i de stridande grupperna ges en möjlighet att återintegreras i samhället. Sverige bör därför öka de civila insatserna i Afghanistan.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:33 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan:

Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 600 personer till förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) till utgången av december månad 2014, givet att det finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd (avsnitt 10).

Följdmotionerna

2013/14:U5 av Torbjörn Björlund m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2013/14:33 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör ta fram en nationell handlingsplan för hur resolution 1325 ska genomföras i Afghanistan.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska militära insatsen i Afghanistan inklusive utbildningsinsatsen bör dras tillbaka inom sex månader och att en plan för ett sådant tillbakadragande bör upprättas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör öka de civila insatserna i Afghanistan.

2013/14:U6 av Mikael Jansson och Julia Kronlid (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det svenska bidraget i ISAF under normala omständigheter vid Camp Northern Lights i Mazar-e Sharif ska avslutas innan den 1 juni 2014.

2. Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 400 personer till förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) till utgången av december månad 2014, givet att det finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd.
3. Riksdagen medger inte ett svenskt deltagande i Natos utbildningsinsats RSM.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkor och prioriteringar när det gäller bistånd till Afghanistan.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:U243 av Lotta Hedström (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i den kommande storsatsningen på ett afghaniserat bistånd i stället för svensk trupp betona uppbyggnad av det civila samhällets kapaciteter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skydd av civilsamhället och utveckling baserad på det lokala och civila samhällets grundläggande behov sätts i fokus för ett utvidgat bistånd.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Afghanistanbiståndet under den kommande perioden i första hand bör koncentreras på stärkande av regionala provinsstrukturer för att bygga en sammanhållen stat.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa att de afghanska styrkor som byggs upp för att ersätta den internationella säkerhetsorganisationen inte ska kunna komma att omvandlas till nya lokala milisförband.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för en instans inom ISAF och dess efterföljare som övervakar, undersöker och rapporterar om civila förluster till den afghanska regeringen och andra fredsbyggande krafter.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör upprätta en ny svensk handlingsplan för fredlig utveckling med tyngdpunkt på kvinnligt deltagande utifrån FN-resolution 1325.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för uppbyggnaden av lokala fredsråd i Afghanistan.

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att använda sig av de kunskaper om konflikter och de åtgärdsförslag som fredsforskningen arbetar med.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i biståndet särskilt beakta do-no-harm-metodiken i biståndet, dvs. eftersträva konfliktkänsliga metoder och programdesigner.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att använda det internationella civilsamhällets olika organisationer som direkta fredsövervakare och brobyggare.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en formfast strategi för främjande av kvinnors deltagande i samhällslivet på alla nivåer i allmänhet och för fredsarbete i synnerhet.

2012/13:U324 av Sven Britton m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka andelen kvinnor i svenska fredsbevarande insatser i Afghanistan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att öka stödet till Svenska Afghanistankommittén om organisationen efterfrågar det.

2012/13:Fö245 av Mikael Jansson (SD):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hela den svenska militära insatsen inom ISAF i Afghanistan ska dras tillbaka under 2013.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2013

2013/14:Fö257 av Mikael Jansson (SD):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hela den svenska militära insatsen inom ISAF i Afghanistan ska dras tillbaka under 2014 (kap. 6.1).

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 4

Motion	Motionärer	Yrkanden
4. Övriga yrkanden		
2012/13:U243	Lotta Hedström (MP)	1–11
2012/13:U324	Sven Britton m.fl. (S)	1 och 2
2012/13:F6245	Mikael Jansson (SD)	4